

EN RECORD DEL MIQUEL PONT I ELS NOMS DE LES COSES

Max Turull Rubinat

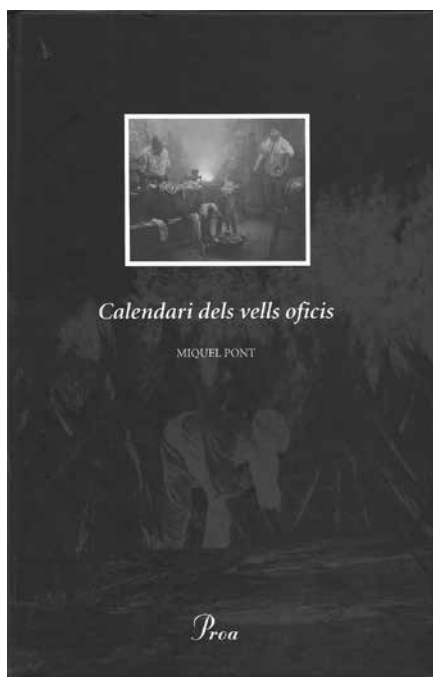
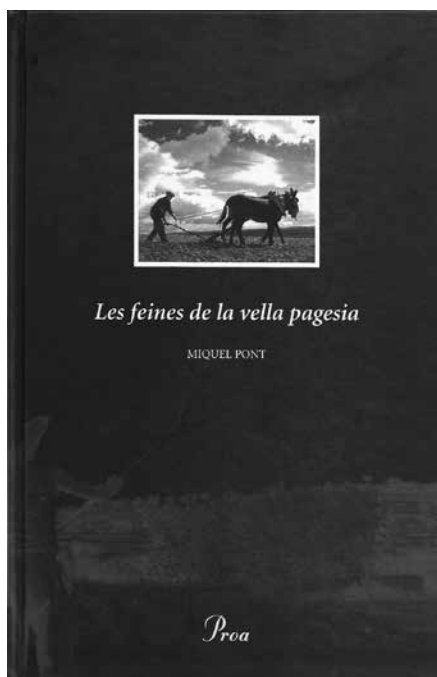
Del Miquel Pont Farré se'n podrien recordar aspectes diferents de la seva vida i la seva activitat. Però el que més recordo d'ell, ara, és el pagès que era i l'orgull de ser-ho. I la seva implicació amb el barri i la festa de Sant Magí.

Arran d'alguns dels articles que va publicar als *Quaderns Barri de Sant Magí*, alguns, entre els que em compto, el vam animar de debò a replegar tots els textos i donar-los forma de llibre, potser des del CMC. Però aquí hi va haver la intervenció providencial de l'Isidor Cònsul, que en aquell moment era director editorial de Proa. Ell va creure des del primer moment en la idea i la va fer seva. La va dur a Proa i amb els mitjans i els professionals de la casa editorial van convertir el text original de Miquel Pont en un producte extraordinari: *Les feines de la vella pagesia* (Proa, 2000). No era pas fàcil, perquè calia mantenir la frescor de les expressions i les paraules genuïnes, i alhora fer un text normatiu i entenedor. Determinar on acabava la norma i començava el patrimoni lingüístic era quelcom crucial i delicat, i recordo que

també hi va intervenir mon germà Albert com especialista en dialectologia.

El llibre que van parir entre el Miquel i l'Isidor tenia un munt d'encerts, des del contingut a la producció material, passant pel to i per les il·lustracions. El Miquel va estar molt content amb el llibre i els que vam veure com es coïa també. A la revista *Segarra* en vaig publicar les oportunes recensions i en aquelles pàgines ja senyalava perquè era tan important des del punt de vista de la preservació del nostre patrimoni històric i cultural. El llibre, a banda de tot, va ser un èxit editorial, i sortia a la llista de *La Vanguardia* dels llibres més venuts.

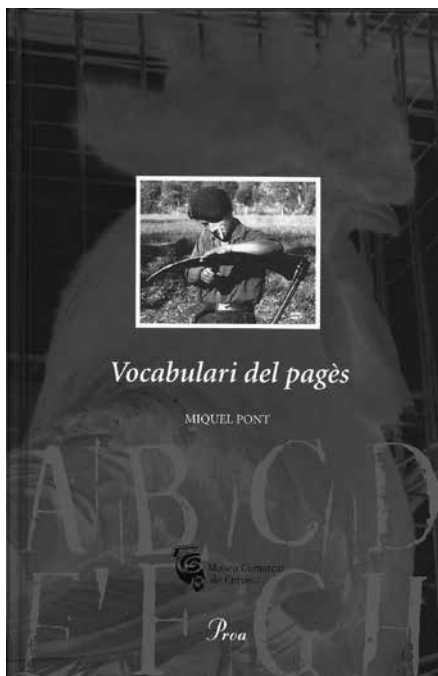
El Miquel es va animar, com és natural, i a aquesta primera obra en van seguir dues més: *Calendari dels vells oficis* (Proa, 2002) i *Vocabulari del pagès* (Proa, 2005). Les tres obres van formar una trilogia que es venia amb un estoig amb el nom comú de *Trilogia de la vida pagesa* (Proa, 2005). Aquestes publicacions, importants, interessants i exitoses, li van desencadenar la gana editorial, i en volia més. Però lluny de ser una dèria estèril

i malaltissa, el Miquel Pont tenia com un sentit o un instint per proposar de publicar material que tenia interès. Es així com vam publicar algun dossier a *Segarra* sobre el Sindicat, amb material inèdit, i, sobre tot, ja aquests últims anys, un extens article sobre l'estraperlo a la Segarra entre 1934 i 1951 aparegut a *Miscel·lània Cerverina 22* (2012-2013), en que la participació de la seva filla Teresa va resultar essencial, fent de pont, mai més ben dit, entre els records del pare i l'escriptura historiogràfica. Per tant, el Miquel, jugant jugant i sense haver-ho pas previst quan feia de pagès, ens ha deixat una bona producció editorial, molt més important del que ell es pensava.

Particularment hi tenia una conversa pendent. A la festa del barri de l'any

passat, en mig del bullici de l'arribada dels ruquets, li vaig preguntar si un dia podríem quedar perquè m'expliquéss els noms de les parcel·les de terres. Hi havia molt xivarri, ja ho sabeu, i no ens vam entendre, perquè dos dies després ja em trucava dient-me tot de noms de roques i pedres (de terra). Jo em referia al nom específic que rebien les diferents formes de finques o de parcel·les, que si un tros, que si una feixa, que si una fondalada, etc... Perquè jo intuïa, o sabia de manera indirecta, que tota la terra que veia quan anar a caminar bé devia tenir un nom específic, concret i desconegut; un nom que, com era evident, estava a punt de desaparèixer. És trist passejar i no disposar dels noms per dir les coses. Una botànica em podrà dir els noms,

més aviat científics, de les plantes, les herbes i les flors; però qui ens recordarà els noms de la terra? Com deia, passejava cap a mas Suau i em sentia mutilat en allò tan essencial com és disposar d'un nom per designar les coses. Desfet al malentès, vam quedar amb el Miquel i amb la Teresa que un dia el passaria a buscar per casa i amb cotxe recorreríem camins mentre ell aniria dient com es deien els diferents tipus de parcel·les. M'imaginava anant fent fotografies de paisatges i anant apuntat noms vinculats a cada fotografia. Més d'un dia havia pensat de trucar-lo, un dissabte a la tarda o un diumenge al matí, però sempre em semblava que era precipitat avisar-lo amb tan poca antelació. Ens va deixar i va quedar aquesta conversa pendent.